คอมพิวเตอร์
ผลผลิตจากมนุษย์เพื่อความสะดวกสบาย
มีความสามารถหลาย ๆ อย่าง
ที่เหนือกว่าผู้ที่สร้างมันขึ้นมา
อย่างไรก็ตาม
ความสามารถเหล่านั้น
ก็ยังอยู่ใต้การควบคุมของมนุษย์
ดังนั้น อย่าแปลกใจเลย
ถ้าเงินคุณจะหายไปจากแบงค์
สักล้านสองล้าน!!!

คงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในวงการธุรกิจอย่างสูงในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมานี้ สถาบันหรือองค์การแต่ละแห่ง ต่างหาซื้อคอมพิวเตอร์ไว้ใช้งานตามความเหมาะสมหรือสถานภาพบ้างก็ใช้เครื่องขนาดใหญ่ ในขณะที่บ้างก็ใช้เครื่องขนาดเล็กหรือไมโครคอมพิวเตอร์ ผู้เขียนได้เคยสนทนากับเจ้าของกิจการหลายแห่งตั้งแต่ใหญ่จนเล็กว่า พวกเขาจะสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานของบริษัทได้อย่างไร หลายท่านก็ไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นที่ไหน ในขณะที่พวกที่เหลือก็พอมีช่องทางบ้าง แต่ที่แน่ ๆ ก็คือ แนวโน้มในอนาคตจะออกมาในรูปที่ว่า ธุรกิจต่าง ๆ จะพยายามแสวงหาคอมพิวเตอร์มาใช้งานมากขึ้น ผู้บริหารจะต้องพยายามขวนขวายเข้าใจถึงขีดความสามารถ และการประยุกต์คอมพิวเตอร์เหล่านั้นกับงานที่ทำอยู่ สรุปแล้ว ชีวิตประจำวันของพวกเราทุกคนคงจะต้องคลุกคลีกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไม่ต้องสงสัย

ธนาคารก็เป็นสถาบันแห่งหนึ่งที่ได้นำเอาคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ สำหรับการบริหารงานภายในรวมทั้งงานบริการลูกค้า ในเมืองไทยนี้ ถ้าพูดถึงจำนวนเงินการลงทุนในอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์แล้ว เห็นทีจะต้องยกให้ธนาคารว่าเป็นยักษ์ใหญ่ในการลงทุนทางด้านนี้ สำหรับบริการที่พวกเราในฐานะลูกค้าได้มีโอกาสสัมผัส ก็จะเป็นเรื่องของบริการเครื่องฝากถอนเงินสดอัตโนมัติหรือเอทีเอ็ม บริการธนาคารทางโทรศัพท์ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์ตอบคำถามทางการเงินให้ลูกค้า บริการออนไลน์สาขาธนาคารเข้าด้วยกัน เพื่อให้ลูกค้ามีโอกาสฝากถอนและสอบถามข้อมูลต่างสาขาได้ทันใจ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เบื้องหลังบริการที่ธนาคารนำเสนอต่อลูกค้าเหล่านี้ ทางธนาคารเองจำเป็นต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่เป็นหัวใจในการควบคุมการทำงานของเครือข่ายทั่ว ๆ ไป รวมทั้งเป็นตัวเก็บสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของลูกค้าและของธนาคารเองด้วยพร้อมกัน แรกเริ่มเดิมที ชาวบ้านที่เริ่มมาสัมผัสกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เหล่านี้ก็คงจะไม่เคยชินนัก แต่หลังจากที่ได้ทำความเข้าใจและมีความชำนาญมากขึ้น โอกาสที่จะได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเหล่านี้ก็เกิดขึ้นอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เกิดความสะดวกสบายมากขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี ในขณะที่ชนกลุ่มใหญ่กำลังชื่นชมกับประโยชน์ของคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวโยงกับคอมพิวเตอร์นั้น ก็มีชนอีกกลุ่มหนึ่งที่กำลังแสวงหาช่องทางเอาชนะระบบเพื่อผลประโยชน์ที่ไม่สุจริต ซึ่งอาจจะด้วยวิธีเล่นโกงดื้อ ๆ หรือใช้ปัญญาซิกแซกทางอ้อมก็ได้

เคยมีผู้กล่าวไว้ว่า **"เมื่อใดก็ตามที่**

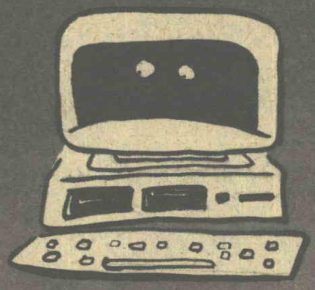

ดร.ก้องเกียรติ โอภาสวงการ

โจรกรรมคอมพิวเตอร์ 15 กรณีศึกษา

คุณค้นพบอะไรใหม่ ๆ ขึ้น จะต้องมีใครอย่างน้อยคนหนึ่งพยายามคิดหาวิธีเอาชนะระบบที่คุณคิดค้นขึ้นเสมอ" ฉันใดฉันนั้น คำกล่าวนี้ย่อมเป็นจริงเช่นกันในเรื่องของคอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ดีโจรกรรมคอมพิวเตอร์โดยทั่วไปมักจะไม่ใช่เป็นเรื่องที่ถูกจับได้ง่ายนัก และถึงแม้จารชนดังกล่าวถูกจับได้ กฎหมายก็ยังเปิดช่องโหว่ให้เขาเหล่านี้หลุดลอยไปได้อย่างง่ายดายเสียอีก เนื่องจากกฎหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันเทคโนโลยีนั้นเอง พูดง่าย ๆ ว่า บุคคลที่อาศัยคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ประกอบทุจริตและโกงเงินไปนับล้าน มักจะได้รับโทษเบากว่านักวิ่งราวซึ่งฉกเงินได้ไม่ถึง 100 บาท

บทความนี้จะพูดถึงจารกรรมคอมพิวเตอร์ในแวดวงธุรกิจใหญ่ ๆ จุดประสงค์ก็เพื่อเล่าสู่ให้ท่านฟัง ในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกผู้หนึ่งในโลกแห่งเทคโนโลยีที่ธนาคารนำมาใช้ จริงอยู่ เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ของเราอาจเกิดขึ้นหลังประเทศผู้นำอย่างเช่นสหรัฐอเมริกาอยู่หลายปี แต่อุทาหรณ์ของโจรกรรมทางคอมพิวเตอร์ที่ผู้เขียนยกมานี้ คงจะใช้เป็นข้อเตือนใจหรือข้อควรระวังได้ดี อย่างน้อยก็อย่าให้เป็นประวัติศาสตร์ซ้ำรอย เนื่องจากรู้ไม่เท่าทันผู้ที่มีความประสงค์ร้าย

เรื่องที่ผู้เขียนจะนำมาเล่าต่อไปนี้จะไม่เน้นถึงวิธีการโจรกรรมคอมพิวเตอร์อย่างดื้อ ๆ เช่นกรณีที่เกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้กับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยมีคนร้ายจี้เงินสดจากพนักงานที่กำลังขนเงินเข้าใส่ตู้เอทีเอ็ม หรือกรณีที่คนร้ายใช้ชะแลงงัดตู้เอทีเอ็มและขนเอาเงินสดหนีไป แต่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโจรกรรมคอมพิวเตอร์ที่ทุจริตชนใช้สมองในการเอาชนะระบบที่สถาบันติดตั้งขึ้น พูดง่าย ๆ ว่าเป็นโจรผู้ดีหน่อยก็แล้วกัน

เรื่องที่นำมาเล่าก็เป็นเพียงส่วนเล็กน้อยจากกรณีที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมด เชื่อหรือไม่ว่าจารชนคอมพิวเตอร์มักหนีได้อย่างลอยนวล และสามารถเสวยสุขกับสมบัติที่ทุจริตมาได้ หากสถาบันที่ถูกทุจริตไม่มีการระแวดระวังอย่างรอบคอบ ในสหรัฐอเมริกา เคยมีผู้ทำวิจัยและพบว่า โอกาสที่จารชนคอมพิวเตอร์จะถูกจับและพิพากษาให้ติดตารางมีเพียง 1 ใน 27,000 เท่านั้น!

จริงอยู่ เรื่องที่ถูกนำมาเปิดเผยให้ชาวบ้านทราบ ย่อมมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าตัวเลขข้างต้น แต่ก็เป็นกรณีตัวอย่างเพียงน้อยนิดเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพราะส่วนใหญ่แล้วโจรกรรมที่เกิดขึ้นอาจยังไม่มีใครจับได้ หรือถ้าจับได้แล้ว บริษัทที่เสียหายก็ไม่กล้าแจ้งความหรือเปิดเผย เพราะเกรงจะเสียชื่อเสียง เป็นต้น

1 ขโมยข้อมูล

พนักงานคอมพิวเตอร์ของบริษัทแห่งหนึ่งแอบก๊อปปี้ไฟล์ที่เก็บข้อมูลลูกค้าของบริษัท และขายไฟล์ดังกล่าวให้กับบริษัทคู่แข่ง เรื่องไม่เป็นที่เปิดเผยอยู่นาน จนกระทั่งผู้จัดการฝ่ายตลาดของบริษัทที่เสียหายสังเกตพบว่า พฤติกรรมของบริษัทคู่แข่งเปลี่ยนแปลงไปมาก คือมีความก้าวร้าวผิดปกติ ท้ายสุดเรื่องจึงแดงขึ้นมา

2 พิมพ์เช็คเอง

พนักงานควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์คนหนึ่ง ได้ขโมยสมุดแคชเชียร์เช็คของธนาคารที่เขาทำงานอยู่นับร้อยฉบับ รอจนกระทั่งเย็นวันศุกร์ เขาจึงได้สั่งให้คอมพิวเตอร์พิมพ์จำนวนเงินลงบนเช็คเปล่าเหล่านั้น พอวันจันทร์ซึ่งเป็นวันที่ธนาคารเพิ่งเปิดทำการและกำลังวุ่นวายเนื่องจากมีลูกค้ามาก จารชนรายนี้ก็ได้กระจายกำลังโดยให้พรรคพวกแยกย้ายไปขึ้นเงินสดตามสาขาต่าง ๆ และหลบหนีไปในวันเดียวกัน

ธนาคารที่ประสบความเสียหายในลักษณะนี้ก็มักจะปิดปากเงียบ เนื่องจากเกรงว่าจะเสียภาพพจน์ที่อุตส่าห์สะสมมานาน ยอมรับความเสียหายอย่างเงียบ ๆ และปล่อยให้อาชญากรหนีไปอย่างลอยนวล

3 ปัดทศนิยม

โดยปกติแล้ว ธนาคารมักจะใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ ในกรณีของดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารมักจะปัดจุดทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ขึ้นไปทิ้ง ซึ่งการกระทำเช่นนี้สามารถทำรายได้ ให้กับธนาคารได้ไม่น้อยเลย โปรแกรมเมอร์หัวใสรายหนึ่งได้ทำการเขียนโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์ปัดเศษทศนิยมเหล่านี้ บวกลงไปในบัญชีเงินฝากของเขาอย่างเงียบ ๆ เหตุการณ์ดังกล่าวดำเนินไปพักใหญ่ จนกระทั่งเขามีตัวเลขในบัญชีที่มาจากการปัดเศษมากพอสมควร ต่อมาเขาถูกจับในขณะที่พยายามจะถอนเงินสดทั้งหมดหนี เนื่องจากว่าพนักงานตรวจสอบสังเกตพบว่า เขาถอนเงินมากกว่าจำนวนที่เขาเคยฝากไว้อย่างผิดหูผิดตา

4 สารแม่เหล็กเป็นเหตุ

ชายผู้หนึ่งเพิ่งเปิดบัญชีกับธนาคารแห่งหนึ่ง และได้รับใบสลิปนำฝากมาจำนวนหนึ่ง เขาสังเกตเห็นหมายเลขบัญชีของเขาทางตอนล่างของมุมเช็คซึ่งพิมพ์ด้วยหมึกที่มีสารแม่เหล็ก และเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่า เครื่องคอมพิวเตอร์คงจะเช็คหมายเลขที่เป็นสารแม่เหล็กเหล่านี้เท่านั้น โดยที่ไม่มีพนักงานเช็คชื่อบนใบสลิปว่าเป็นเจ้าของบัญชีจริงไหม ปรากฏว่าสมมติฐานของเขาถูกต้อง ทำไมหรือ?

เพราะวันรุ่งขึ้นเขาได้นำใบสลิปเหล่านี้ไปทิ้งไว้บนโต๊ะบริการลูกค้าในธนาคาร โดยกองรวมกับใบสลิปเปล่าที่ไม่มีเลขที่บัญชี ที่ธนาคารวางทิ้งให้ลูกค้าที่ลืมเอาสลิปตนเองมา แน่นอน ลูกค้าที่เข้าออกทั้งวันต่างใช้สลิปของมนุษย์เจ้าเล่ห์ผู้นี้ กรอกตัวเลขเงินฝากอย่างไม่แคลงใจเลยว่าตนเองกำลังฝากเงินเข้าบัญชีคนอื่น วันรุ่งขึ้นทุจริตชนผู้นี้ได้กลับมาถอนเงินสดจำนวน 50,000 เหรียญสหรัฐและหนีสาบสูญไปเลย

หลังจากเหตุการณ์ครั้งนั้น บรรดาธนาคารต่างทราบถึงเล่ห์กลชนิดนี้และป้องกันไม่ให้เกิดอีก จะเห็นได้ว่าผู้ที่มาก่อนมักจะเป็นผู้ที่ได้รับรางวัลสูงกว่าเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธุรกิจหรือโจรกรรมก็ตาม

ธนาคารที่ประสบความเสียหายในลักษณะนี้ก็มักจะปิดปากเงียบ เนื่องจากเกรงว่าจะเสียภาพพจน์ที่อุตส่าห์สะสมมานานมนาน ยอมรับความเสียหายอย่างเงียบ ๆ และปล่อยให้อาชญากรหนีไปอย่างลอยนวล

5 ผ่านเช็คเด้ง

เป็นเหตุการณ์ที่เกิดกับธนาคารแห่งหนึ่งในเมืองมิเนอาโปลิส สหรัฐอเมริกา ธนาคารแห่งนี้ได้ว่าจ้างโปรแกรมเมอร์มือดีจากธนาคารคู่แข่ง โปรแกรมเมอร์ผู้นี้มีประวัติด่างพร้อยทางด้านการเงินมาก และมักจะเขียนเช็คไม่มีเงินอยู่เป็นนิจ อย่างไรก็ดี ธนาคารที่ว่าจ้างโปรแกรมเมอร์ผู้นี้ไม่ทราบประวัติที่แท้จริง แถมยังมอบหมายให้เขาควบคุมการเขียนโปรแกรมตรวจสอบเช็คธนาคารด้วย ดังนั้นหลังจากที่เขาออกแบบระบบเสร็จ คอมพิวเตอร์ของธนาคารจึงสามารถเตือนให้ธนาคารทราบว่าลูกค้าคนใดมีเงินพอหรือไม่พอ สมควรจะผ่านเช็คหรือไม่ แต่ติดอยู่นิดเดียวตรงที่ว่าโปรแกรมนี้ผ่านเช็คของเขาทุกใบ ไม่ว่าเขาจะมีเงินในบัญชีหรือไม่ก็ตาม โดยที่ไม่มีการหักออกจากยอดคงเหลือเดิมในบัญชีของเขา

ในที่สุด โปรแกรมเมอร์ผู้นี้ก็ถูกจับได้ เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของธนาคารขัดข้อง และทำให้พนักงานธนาคารต้องใช้วิธีคิดบัญชีด้วยมือ โปรแกรมเมอร์ผู้นี้ก็เตรียมตัวไม่ทัน เพราะเพิ่งเขียนเช็คไปอีกจำนวนหนึ่งก่อนหน้านั้น หลังจากเรื่องแดงขึ้นมาเขาจึงยอมรับสารภาพตลอดข้อหา และยอมชดใช้เงินทั้งหมดให้กับธนาคาร

6 เปลี่ยนตัวเลข

เรื่องนี้เกิดขึ้นกับบริษัทนายหน้าซื้อขายหุ้นแห่งหนึ่งในมลรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา และสาวไส้ได้ว่า เกิดจากความร่วมมือของพนักงานถึง 3 คนด้วยกัน คือพนักงานบริการลูกค้า พนักงานบัญชี และเสมียน ทุจริตชนทั้งสามได้ร่วมกันทำงานเป็นทีม กล่าวคือ พนักงานบริการลูกค้าจะกำชับให้พรรคพวกทราบว่าลูกค้ารายไหนที่น่าสนใจ เพื่อให้พรรคพวกอีกสองคนทำการแก้ไขตัวเลขยอดคงเหลือในบัญชีลูกค้า ลูกค้าที่ถูกตัดหลังก็มักจะเป็นผู้ที่ไม่ค่อยสังเกตเห็นความผิดปกติยอดคงเหลือ เนื่องจากพวกเขาเชื่อใจบริษัทประการหนึ่ง หรือมีการซื้อขายหุ้นย่อยอีกประการหนึ่ง รวมทั้งไม่มีความรอบคอบเท่าที่ควรด้วย จนในที่สุดสามจารชนก็ได้ยักยอกเงินไปกว่าครึ่งล้านเหรียญสหรัฐ

จริงอยู่ อาจมีบางครั้งที่ลูกค้าเกิดความสงสัย และพบข้อผิดพลาดจนเกิดการทักท้วงกันขึ้น สามจารชนก็จะร่วมมือกันอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจผิดคิดว่าคอมพิวเตอร์ทำงานผิดพลาด และโยนความผิดไปให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียพร้อมกับแก้ไขตัวเลขให้ถูกต้อง แต่นั้นก็เป็นเพียงการแก้ผ้าเอาหน้ารอดเท่านั้น วันหน้าวันหลังที่สบโอกาสเขาทั้งสามก็จะแอบทุจริตอีก

7 คุณเคยคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากของคุณบ้างไหม?

ธนาคารแห่งหนึ่งได้รับคำร้องเรียนจากลูกค้าคนหนึ่งว่า จำนวนดอกเบี้ยที่เขาได้รับมีจำนวนน้อยกว่าความเป็นจริง หลังจากที่มีการสืบสวนกันอยู่พักใหญ่ก็พบว่าคำร้องเรียนของลูกค้าผู้นี้ถูกต้อง แถมยังเกิดขึ้นกับลูกค้าคนอื่น ๆ ที่ไม่เคยร้องเรียนอีกหลายคน ในที่สุด หลังจากที่มีการตรวจสอบกันก็พบว่าโปรแกรมของคอมพิวเตอร์ในการคำนวณดอกเบี้ยมีกับดักอยู่ และเปิดโอกาสให้โปรแกรมเมอร์ผู้ทุจริตที่เขียนโปรแกรมนี้ สามารถยักย้ายส่วนที่ขาดไปยังบัญชีของเขาได้

พวกเราโดยมากมักเชื่อตัวเลขที่คอมพิวเตอร์พิมพ์ออกมาว่าถูกต้อง แต่จะขอถามดัง ๆ หน่อยว่า **ท่านเคยตรวจสอบดอกเบี้ยที่ท่านได้รับบ้างหรือเปล่า?**

8 จ่ายเช็คให้ผี

กรณีนี้มักจะเกิดขึ้นกับบริษัทขนาดใหญ่ที่มีลูกจ้างจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกจ้างประเภทรายวันหรือรายสัปดาห์ เพราะทำให้บริษัทจำเป็นต้องพิมพ์เช็คจ่ายค่าแรงบ่อยมาก จนอาจทำให้ระบบเกิดความหละหลวม

กรณีเช่นนี้มักจะเกิดขึ้น เมื่อคนวงในสั่งให้คอมพิวเตอร์พิมพ์เช็คสั่งจ่ายเงินให้กับบุคคลที่ไม่มีตัวตน จากนั้นก็เก็บเช็คเหล่านี้เข้าบัญชีของตนเสีย

9 หักภาษีเข้ากระเป๋า

"ในโลกนี้มีสิ่งที่แน่นอนอยู่สองสิ่งคือความตายและภาษี" ครับ เราทุกคนที่เกิดมาต่างก็ต้องจ่ายภาษีด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม

กรณีที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องของการจ่ายภาษีรายได้หรือภาษีทางตรง โดยปกติรายได้ที่คุณได้รับจากบริษัท มักจะเป็นรายได้หลังหักภาษีแล้ว โดยทางบริษัทจะคำนวณภาษีจริงและหักจากรายได้โดยตรง เชื่อหรือไม่ว่ามีอยู่ครั้งหนึ่งที่ลูกจ้างของบริษัทแห่งหนึ่งดันไปพบว่าคอมพิวเตอร์คำนวณภาษีมากเกินความเป็นจริง จนกระทั่งมีการร้องเรียนขึ้นมา ในที่สุด หลังจากการสอบสวนจบสิ้นไปแล้ว ก็ปรากฏว่าต้นเหตุมาจากโปรแกรมคำนวณภาษีนั่นเองที่มีการคำนวณเกินความจริงเล็กน้อย และปัดยอดส่วนเกินเข้าไปยังบัญชีผีของโปรแกรมเมอร์มหาภัยเจ้าของโปรแกรมนั้น

10 แปลงค่าใช้จ่ายบริษัท

โปรแกรมเมอร์ของบริษัทผลิตภัณฑ์อาหารแห่งหนึ่ง ได้ใช้ประสบการณ์การทำงานประกอบกับความหละหลวมของระบบตรวจสอบ ในการยักยอกเงินกว่า 250,000 เหรียญสหรัฐในเวลาเพียงไม่นานนัก

โปรแกรมเมอร์ผู้นี้ได้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณว่า เขาควรจะยักยอกเงินสักเท่าไรดีในแต่ละช่วง วิธีการของเขาคือ การทดลองใช้ตัวเลขรายรับรายจ่ายบริษัททั้งจริงและปลอม เพื่อสร้างงบกำไรขาดทุนดูว่าจะเข้าท่าไหม หลังจากที่ทดลองแปลงจนกระทั่งเป็นที่พอใจ นั่นคือเปลี่ยนตัวเลขรายรับรายจ่ายให้สมดุลย์กัน โดยที่ไม่กระทบผลกำไรของบริษัทแล้ว เขาจึงค่อยยักย้ายถ่ายเทตัวเลขรายจ่ายที่เกินความเป็นจริงเข้าบัญชีของเขา แต่ท้ายสุดหมองูกีตายเพราะงูและเขาก็ถูกจับได้ เพราะพฤติกรรมการถอนเงินที่มากผิดปกติของเขาเอง

11 โจรกรรมซอฟท์แวร์

ซอฟท์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งอีกชนิดหนึ่งเหมือนกัน โดยปกติซอฟท์แวร์ที่บริษัทต่าง ๆ ผลิตออกจำหน่าย มักจะมีการสงวนลิขสิทธิ์ห้ามผู้อื่นนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือจ่ายค่าธรรมเนียมให้กับผู้ผลิต อย่างไรก็ดีการละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์ก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในบรรดาเรื่องที่ผิดกฎหมายก็ว่าได้ เพราะมีการแอบลอกเลียนโปรแกรมสารพัดชนิด สำหรับทั้งคอมพิวเตอร์เครื่องเล็กและใหญ่

กรณีตัวอย่างของการลอกเลียนซอฟท์แวร์อย่างผิดกฎหมายขนานใหญ่มีอยู่หลายเรื่องด้วยกัน แต่จะขอเล่าเพียงเรื่องเดียวในที่นี้

ชายผู้หนึ่งทำงานกับบริษัทขุดน้ำมันแห่งหนึ่งในมลรัฐเท็กซัส เขาเป็นคนที่ชอบนำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปใช้ที่บ้านเสมอ และถือโอกาสลอกโปรแกรมสำรวจบ่อน้ำมันไว้ด้วย เขาได้ใช้เวลาระยะหนึ่งและทำการลอกโปร

จารชนคนแรกดักสายโทรศัพท์ของธนาคารนี้ ในช่วงเวลาที่จารชนอีกคนหนึ่งไปถอนเงินสดที่เคาเตอร์ ทันทีที่พนักงานธนาคารสอบถามยอดเงินจากคอมพิวเตอร์ จารชนคนที่สองก็เล่นเทปแจ้งยอดเงินคงเหลือปลอม.....

แกรมได้ถึง 50 โปรแกรมด้วยกัน โดยที่แต่ละโปรแกรมมีมูลค่ากว่า 1.5 ล้านบาท(มูลค่ารวมถึงกว่า 75 ล้านบาท) หลังจากนั้นเขาได้ชักชวนให้เพื่อนสนิทของเขา ลองไปทาบทามขายโปรแกรมทั้งชุดให้บริษัทน้ำมันอีกแห่งหนึ่ง ผู้บริหารของบริษัทแห่งนี้แสร้งทำเป็นสนใจ และติดต่อตำรวจให้สะกดรอยอย่างเงียบ ๆ ในที่สุดทุจริตชนทั้งสองก็ถูกจับเข้าซังเตไป

12 รวมยอดเสียเอง

โปรแกรมเมอร์ผู้หนึ่งออกแบบให้โปรแกรมควบคุมสต๊อกเข้าของบริษัท อ่านยอดรวมจากบัตรคอมพิวเตอร์ใบสุดท้ายที่ป้อนเข้าเครื่อง ผลคือคอมพิวเตอร์อ่านรายละเอียดทั้งหมดอย่างผ่าน ๆ โดยไม่ได้รวมให้ได้ยอดที่แท้จริง แต่กลับบันทึกเอายอดเก๊ที่ทุจริตชนรายนี้ป้อนให้

จากนั้นทุจริตชนรายนี้ก็แอบไปยักย้ายถ่ายเทสต๊อกออกไปอย่างเงียบ ๆ โดยอาศัยจุดโหว่ในการเช็คสต๊อกของบริษัทเอง

13 แท็ปสาย

การแท็ปสาย คือการลอบดักฟังหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่ส่งผ่านสายสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลกับผู้ใช้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็มีอยู่หลายกรณีด้วยกัน แต่ด้วยรากเหง้าที่คล้ายคลึงกัน จะขอยกเพียงตัวอย่างเดียว

ธนาคารแห่งหนึ่งใช้วิธีเช็คยอดเงินคงเหลือของลูกค้าที่มาถอนเงินในสำนักงานโดยระบบธนาคารทางโทรศัพท์หรือเทเลโฟนแบ้งกิ้ง พนักงานธนาคารเพียงแต่กดเบอร์บัญชีลูกค้า และสอบถามเครื่องคอมพิวเตอร์ว่ามีเงินเหลือพอที่จะให้ถอนไหม ถ้าพอก็ให้ถอนได้ แต่ถ้าไม่พอก็ต้องขอยับยั้งไว้ก่อน เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อจารชนหัวใสสองคนร่วมมือกัน โดยที่จารชนคนแรกดักสายโทรศัพท์ของธนาคารนี้ ในช่วงเวลาที่จารชนอีกคนหนึ่งไปถอนเงินสดที่เคาเตอร์ ทันทีที่พนักงานธนาคารสอบถามยอดจากคอมพิวเตอร์ จารชนคนที่สองก็เล่นเทปแจ้งยอดคงเหลือปลอม (ซึ่งสูงกว่ายอดจริงมาก) โดยที่พนักงานธนาคารไม่มีโอกาสได้ล่วงรู้และจ่ายเงินไป

14 กับดักระเบิด

กับดักระเบิดในเหตุการณ์ต่อไปนี้ เป็นกับดักในตัวโปรแกรมคอมพิวเตอร์ก่อนออกจากงาน ชายผู้หนึ่งได้แทรกคำสั่งคอมพิวเตอร์ชุดหนึ่งเข้าไปในโปรแกรมชุดใหญ่ โดยที่ว่าพอสิ้นเดือนเมื่อทางบริษัทมีการใช้โปรแกรมนี้ทำงาน คำสั่งชุดใหม่ที่เขาแทรกไว้นี้จะทำงานทันที

ในสิ้นเดือนนั้นเอง ปรากฏว่าบริษัทดังกล่าวได้สูญเสียข้อมูลของลูกค้าทั้งหมดของบริษัท เพราะคำสั่งมหาภัยชุดนี้ได้ทำการลบข้อมูลของลูกค้าทั้งหมดออกจากแผ่นดิสค์ ผลเสียหายคราวนี้ประเมินค่าไม่ได้ เพราะบริษัทไม่มีบันทึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับหนี้สินของลูกค้าแต่ละรายเก็บสำรองไว้

15 ยืมเป็นล้าน จ่ายคืนแค่หมื่นเท่านั้น

ชายผู้หนึ่งได้รับอนุมัติให้กู้เงินจากธนาคารร่วมล้านบาท โดยที่เขาจะต้องย่อมส่งธนาคารเป็นงวด และแต่ละงวดเขาจะต้องฉีกคูปองหนึ่งใบจากสมุดที่ได้รับแนบมาพร้อมกับเช็คด้วย เพื่อว่าธนาคารจะได้นำคูปองที่มีตัวอักษรสารแม่เหล็กเข้าเครื่องอ่านและเครดิตบัญชีชายผู้นี้

แทนที่ชายผู้นี้จะฉีกคูปองจากใบแรกไล่เรียงไป เขากลับฉีกคูปองใบสุดท้ายของเล่มและส่งไปพร้อมกับเช็คเงินใบแรก(ซึ่งมีจำนวนเงินแค่หมื่นเดียวเท่านั้น) สองสัปดาห์ต่อมา เขาได้รับจดหมายขอบคุณจากธนาคารว่าเขาได้ชำระหนี้หมดสิ้นแล้ว และธนาคารรู้สึกยินดีที่จะได้มีโอกาสรับใช้เขาต่อไปอีกในอนาคต

ในกรณีนี้ ข้อผิดพลาดอยู่ที่ตัวโปรแกรมเองที่ไม่มีการเช็คยอดรวมที่เขาเคยจ่าย แต่เช็คเฉพาะเลขที่บนคูปองว่าเป็นใบสุดท้ายหรือไม่เท่านั้น

สรุป

ผู้เขียนคิดว่าตัวอย่างโจรกรรมคอมพิวเตอร์ทั้ง 15 เรื่องนี้คงจะพอเป็นอุทาหรณ์เตือนใจได้ ทั้งหมดนี้ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเกิดขึ้นมาแล้วกับสถาบันใหญ่น้อยซึ่งมีการริเริ่มใช้ระบบคอมพิวเตอร์ก่อนบ้านเรา ยังไงก็ขอให้พวกเราช่วยกันระแวดระวังอย่าปล่อยให้ระบบมีความหละหลวมจนประวัติศาสตร์ซ้ำร้อยอีก ยังไงเทคโนโลยีบ้านเราก็ตามประเทศอื่น ๆ ทันแล้ว ก็อยากให้พวกเราทุกคนตามเขาให้ทันในด้านโจรกรรมคอมพิวเตอร์บ้าง และใช้อดีตเป็นครูสอนเราในปัจจุบันนี้ด้วย